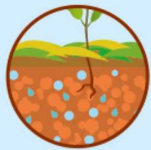

ЕР МЕЛИОРАЦИЯСИ ХУСУСИДА

Мелиорация (лотинча melioration – яхшилаш) – тупроқ хусусиятларини яхшилаш, унинг унумдорлигини оширишга қаратилган ишлар

Мелиорация турлари ёки айнан нимани яхшилаш кераклиги хусусида

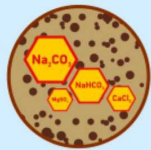
Сув билан ҳавонинг тупроқдан ўтиши ёмонлашиши ва унинг зичлашувига қарши кураш

1 2 3 4 6 7 8

Тупроқда нам оптимал даражада бўлишига эришиш – суғориш ёки қуритиш

2 3 5 6 7 9

Тупроқда туз миқдори кўпайиб кетишига қарши кураш

2 4 7 8 9

Тупроқнинг унумдор қатлами ювилиб кетиши ва/ёки шамолда емирилишига қарши кураш

3 5 6 7

1 Ерни ҳайдамай экин экиш – тупроққа олдиндан ишлов бермай туриб уруғни анғиз – экин ўриб олинган жойга қадаш.

2 Мульчалаш – ўсимлик қолдиқларини майдалаб, у билан тупроқни қоплаш.

3 Тупроқни қопловчи экинлар – тупроқ ҳар доим ўсаётган ўсимлик билан қопланган бўлиши керак. Иккиламчи экин сифатида дуккакли экинлардан фойдаланган маъқул.

4 Органик ўғитлар – тупроқда органик ўғитлар миқдори камайиб кетгани ўрнини қоплаш учун уларни қўшимча солиш керак. Меъёр – бир гектар ерга 10 тоннадан кам бўлмаслиги лозим. Мульчалаш ва сидерация билан омухта қилинади.

5 Экин майдонларини ҳимояловчи ихота дарахтлар қатори – юза шамоли тезлигини пасайтиради, тупроқда нам қочиши, унумдор тупроқ қатламининг шамолда нураши тупдини олади.

6 Суғоришнинг самарали усуллари – ўсимлик ўсиши ва ҳосил олиш учун тупроқда намнинг оптимал (ортиқча ёки кам бўлмаслиги) бўлишини таъминлаб берувчи суғориш.

7 Сидерация – тупроқни органик ўғитлар ва чиринди билан бойитиш мақсадида махсус ўстирилган иккинчи экин – яшил массани ўриб олмасдан тупроққа қўшиб ҳайдаб ташлаш.

8 Алмашлаб экиш – барча экинларнинг ҳосилдорлигини ошириш мақсадида қишлоқ хўжалик экинларини алмашлаб экиш.

9 Сув исрофига йўл қўймаслик – каналларни сув ўтказмайдиган материаллар билан қоплаш ва сувдан фойдаланувчилар уюшмалари ҳудудида сувни оқилона тақсимлаш.

Мелиорациянинг зикр этилган усулларини қўллашда қуйидагиларга эришишингиз мумкин:

тупроқ ҳайдаладиган қисмини органик ўғитлар билан бойитиш

фойдали микрофлора фаоллигини ошириш

сув сарфини оширмай туриб тупроқда зарур намликни сақлаш

тупроқ унумдор қатламининг ювилиб кетиши ва шамолда емирилишини камайитириш

бегона ўтлар ва касалликлар миқдорини камайитириш

тупроқни яхшилаб юмшатиш, сув билан ҳаво ўтишини яхшилаш

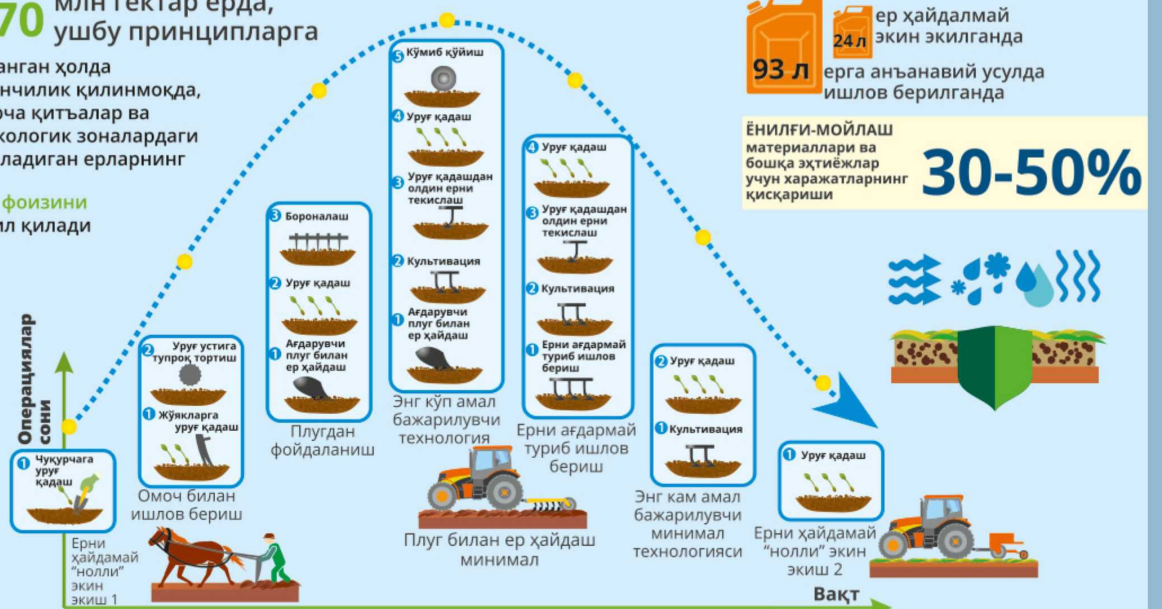
ЕРГА ИШЛОВ БЕРИШ УСУЛЛАРИ ТАДРИЖИ

Тупроқни ҳимоя қилишга қаратилган деҳқончилик жадал ривожланмоқда, ФАО маълумотларига қараганда, ҳозирги кунда

170 млн гектар ерда, ушбу принципларга

асосланган ҳолда деҳқончилик қилинмоқда, бу барча қитъалар ва агроэкологик зоналардаги ҳайдаладиган ерларнинг

11 фоизини ташкил қилади

Манбалар: 1. Курдюмов Н.И. «МАСТЕРСТВО ПЛОДОРОДИЯ», издательство ИД ВЛАДИС. Ростов / Д.РИПОЛ классик, М. 2008, 512 с. 2. naturalworld.ru; Морозов А.Н. water-salt.narod.ru

САМАРАЛИ СУҒОРИШ

АЙНИ ПАЙТДА манбадан ўсимликлар биологик эҳтиёжининг 2 улуши олинмоқда

жўяклар бўйлаб

сув очиш йўли билан

1,4 манбадан ўсимликлар биологик эҳтиёжининг улушини олиш МУМКИН КАНАЛЛАРНИ РЕКОНСТРУКЦИЯ ҚИЛМАСДАН ТУРИБ!

тупроқ ҳолати, ерости сувларининг узоқ-яқинлиги ва куннинг қайси вақтида суғоришни ҳисобга олган ҳолда

АСТА-СЕКИН ҚҲЙИДАГИЛАРДАН ВОЗ КЕЧИШ ЗАРУР

Жўяклар бўйлаб ва сувни очиш орқали анъанавий суғоришдан

Минерал ўғитлардан нотўғри ва ҳаддан зиёд фойдаланишдан

Гербицидларни ҳаддан зиёд қўллашдан

Шўрланган қишлоқ хўжалик ерларини қўллатиб ювишдан